

НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,
присвячена 100-річчю
з дня народження
Ю. Л. КУРАКА

СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

для здобувачів освіти
другого (магістерського) рівня

25–26 квітня 2024 року

Тези доповідей



ОДЕСЬКИЙ
МЕДУНІВЕРСИТЕТ



НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ,
присвячена 100-річчю
з дня народження
Ю. Л. КУРАКА



СУЧАСНІ ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОЇ МЕДИЦИНИ

для здобувачів освіти
другого (магістерського) рівня

25–26 квітня 2024 року

Тези доповідей



ОДЕСЬКИЙ
МЕДУНІВЕРСИТЕТ

УДК 06.091.5:061.3:61-057.875
С91

Головний редактор:

ректор, академік НАМН України,
професор Валерій ЗАПОРОЖАН

Заступниця голови:

науковий керівник Ради СНТ та ТМВ
професор Ольга ЮШКОВСЬКА

Редакційна рада:

професор Валерія МАРІЧЕРЕДА,
професор Світлана КОТЮЖИНСЬКА
доцент Олена ФІЛОНЕНКО,
доцент Антон ШАНИГІН

Сучасні теоретичні та практичні аспекти клінічної медицини
С91 для здобувачів освіти другого (магістерського) рівня [Електронне ви-
дання] : наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвячена 95-річчю
з дня народження Ю. Л. Курака. Одеса, 25–26 квітня 2024 року :
тези доп. — Одеса : ОНМедУ, 2024. — 108 с.

ISBN 978-966-443-132-0

У тезах доповідей міжнародної науково-практичної конференції здо-
бувачів другого (магістерського) рівня освіти, присвяченої 100-річчю з
дня народження професора Ю. Л. Курака, наведено матеріали учасників
зібрання, а також іменний покажчик доповідачів.

УДК 06.091.5:061.3:61-057.875

прикладанням 4 мідних пластин до заздалегідь депільованих ділянок шкіри щурів. В крові тварин протягом перших двох тижнів післяопікового періоду методом імуноферментного аналізу визначали рівень ТТГ, трийодтироніну і тироксину.

На 1 добі після опіку вміст ТТГ в крові щурів був на 92 % вище при порівнянні з контрольним показником. Вміст трийодтироніну та тироксину були в 2,4 рази та в 2 рази менше відповідно аналогічних контрольних даних. Приблизно таку ж саму динаміку досліджуваних концентрацій ТТГ, трийодтироніну та тироксину ми визначали протягом 14 діб досліду.

Отримані дані демонструють наявність змін рівнів гормонів щитоподібної залози та ТТГ протягом 14 діб післяопікового періоду. Ці результати свідчать про формування дисгормональних проявів при термічному опіку щитоподібної залози з розвитком гіпотиреозу, який проявляється зниженням концентрації трийодтироніну та тироксину та зростанням вмісту ТТГ.

ЗМІНИ ПОЗНО-ТОНІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ЩУРІВ ЗА УМОВ КІНДЛІНГОВОЇ МОДЕЛІ ХРОНІЧНОГО ЕПІЛЕПТОГЕНЕЗУ

Крихтенко Д. І., Абраамян К. Г.

Науковий керівник — д. філос. н., асист. Остапенко І. О.

Одеський національний медичний університет, м. Одеса, Україна

Епілепсія — хронічне захворювання з поліетіологічним характером, в клінічній маніфестації якого показано співіснування моторних (судомних) і несудомних проявів. В клінічній картині захворювання показано наявність несудомних порушень поведінки, які вважаються психіатричними порушеннями депресивної спрямованості. Лікар, метою якого є намагання зменшити інтенсивність судомних нападів та/або їх частоту, часто ігнорують подібні порушення поведінки, які залишаються без уваги і без фармакокорекції.

Мета роботи — дослідження позно-тонічної поведінки щурів в динаміці кіндлінгової моделі хронічної судомної активності

Досліди проводили за умов хронічного експерименту на моделі пікротоксин-індукованого фармакологічного кіндлінгу. В термін після 18-ї, 24-ї ін'єкції конвульсанту, а також на стадії посткіндлінгу в щурів визначали характерні особливості пози, положень кінцівок, хвоста тощо, що визначається як позно-тонічна поведінка. Було застосовано 8 груп щурів залежно від активації та пригнічення активності холінергічної, дофамінергічної та ГАМК-ергічної нейротрансмітерних систем хвостатого ядра.

У динаміці розвитку пікротоксин-індукованого кіндлінгу структура позно-тонічних поведінкових реакцій тварин характеризується підсиленням ГАМК-ергічної та пригніченням дофамінергічної нейромедіації стріатуму розгальмовуванням його холінергічної активності. На стадіях завершеного пікротоксинового кіндлінгу та посткіндлінгу позно-тонічний синдром характеризується підсиленням холінергічної та дофамінергічної активності хвостатого ядра та пригніченням його ГАМК-ергічної активності.

Отримані дані свідчать про розвиток порушень розташування окремих частин тулубу тварин в динаміці формування кіндлінгової моделі хронічного епілептогенезу, що ми розцінюємо в якості еквівалентів депресивного характеру поведінки. Вираженість позно-тонічної поведінки детермінується активністю нейромедіаторних систем хвостатого ядра.

CRISPR/CAS9 ГЕННА ТЕРАПІЯ СЕРПОПОДІБНО-КЛІТИННОЇ АНЕМІЇ

Мандриков Т. Д., Туфекчі А. В.

Науковий керівник — к. мед. н., доц. Чеснокова М. М.

Одеський національний медичний університет, м. Одеса, Україна

Безпосереднє редагування генів (коригуюча генна терапія) стало можливим після відкриття в 2012 році CRISPR/Cas9 технології редагування геномів на базі принципу захисту бактерій від бактеріофагів. Система CRISPR/Cas9 складається з фермента нуклеази Cas9, що розрізає ДНК, і guidePHK, яка націлює цей фермент на певну ділянку, комплементарну використаній guidePHK. Нами був проведений аналіз літератури щодо технології редагування генів в практичній медицині. Наприкінці 2023 року був схвалений для практичного використання перший в історії CRISPR/Cas9 препарат “Casgevy” для лікування серпоподібноклітинної анемії. Серпоподібноклітинна анемія є результатом точкової мутації (заміна А на Т) гена β -ланцюга гемоглобіну HBB (11p15.4) з заміною гідрофільної глутамінової кислоти на гідрофобний валін і зміною розчинності гемоглобіну. Дія препарату “Casgevy” спрямована на компенсацію мутації β -глобіну шляхом відновлення синтезу γ -глобіну, який є складовим фетального гемоглобіну. Фетальний гемоглобін (HbF) є головним типом гемоглобіну протягом плідного періоду. Починаючи з третього триместру вагітності до кінця другого року життя HbF поступово заміщується на гемоглобін дорослих (HbA) внаслідок переключення синтезу γ -глобіну на β -глобін. Пригнічення синтезу

γ-глобіну відбувається за допомогою фактора транскрипції BCL11A. CRISPR/Cas9 “Casgevy” використовується для інактивації роботи гена BCL11A(2p16.1), що відновлює синтез γ-глобіну і реактивує продукцію фетального гемоглобіну. Редагування генів на базі CRISPR/Cas9 технології є перспективним напрямом лікування спадкових захворювань.

ФЕОМЕЛАНІН ЯК КАНЦЕРОГЕННИЙ ФАКТОР

Коломієць П. В.

*Науковий керівник — к. мед. н.,
доц. Шевеленкова А. В.*

*Одеський національний медичний університет,
м. Одеса, Україна*

Проведено аналіз літератури стосовно канцерогенного ефекту феомеланіну, синтезом якого зумовлено поєднання таких ознак людини як руде волосся, світла шкіра, наявність ластовиння та підвищений ризик розвитку раку шкіри, у тому разі меланоми. Клітини шкіри людини меланоцити синтезують два типи меланіну — пігмент еумеланін чорного кольору та феомеланін червоного/помаранчевого кольору. Їх співвідношення визначають колір шкіри та чутливість шкіри до впливу ультрафіолетових променів. Ультрафіолетове опромінення — це основний етіологічний фактор всіх форм раку шкіри, включаючи меланому. Пігмент меланін захищає клітини шкіри від пошкодження ДНК і мутагенного впливу сонячного ультрафіолетового випромінювання.

Синтез меланіну (меланогенез) — багатоступеневий процес. Важливу роль в регуляції меланогенезу мають гени, які кодують α-меланоцитостимулюючий гормон (α-MSH) та рецептор меланокортину 1 (MC1R). Рецептор MC1R є ключовою сигнальною молекулою на меланоцитах, яка реагує на α-MSH індукцією експресії ферментів, відповідальних за синтез еумеланіну. Люди з рудим волоссям мають мутації в гені MC1R, що спричиняють його інактивацію. Синтез еумеланіну припиняється. Меланоцити починають продукувати феомеланін. Фотозахисними властивостями характеризується чорний пігмент еумеланін, тоді як феомеланін не захищає клітини від проникнення УФ променів. В ДНК клітин під впливом УФ виникають і накопичуються мутації. Крім цього феомеланін може сприяти мутагенному/канцерогенному ефекту через його здатність генерувати активні форми кисню у відповідь на ультрафіолетове випромінювання та здатність зменшувати антиоксидантні властивості клітин споживаючи запаси глутатіону. Таким чином, пігмент феомеланін підвищує у людей з рудим волоссям ризик розвитку раку шкіри і, перш за все, меланоми.

ПОРІВНЯЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ВМІСТУ ПОПЕРЕДНИКІВ СИНТЕЗУ КАТЕХОЛАМІНІВ І КРЕАТИНУ В ІНТАКТНИХ СТАТЕВОЗРІЛИХ ТВАРИН ТА ЇХНІХ НАЩАДКІВ

Пелехович Є. Є.

*Науковий керівник — ст. викл. Костіна А. А.
Одеський національний медичний університет,
м. Одеса, Україна*

Граничні стани організму, що створюються дією екстремальних факторів довкілля, супроводжуються напруженою компенсаторно-адаптаційною системою, до яких відноситься симпато-адреналова та кретинкізна системи.

Для глибокої і різнобічної характеристики функціонування цих систем у тварин різного віку необхідно простежити весь ланцюжок біосинтезу катехоламінів та креатину, їх динаміку вмісту у периферійній ланці (кров) та екскрецію з сечею. Тому метою цієї роботи було дослідження лише окремої ланки функціонування цих систем, а саме визначення вмісту амінокислот фенілаланіну і тирозину та попередників обміну креатину — амінокислот аргініну, гліцину, гуанідинацетату у крові та сечі експериментальних тварин та проведена їх порівняльна характеристика.

Як показали проведені дослідження, у крові інтактних статевозрілих тварин спостерігається збільшення майже на третину вмісту фенілаланіну порівняно з тирозином, а ось виводиться з сечею тирозину у 1,8 рази більше, ніж фенілаланіну. Така ж сама картина виявлена і у крові інтактних 1-місячних щурят, але на відміну від інтактних статевозрілих щурів, вміст як фенілаланіну, так і тирозину на 34 % та 37 % відповідно вище, а ось екскреція їх з сечею суттєво нижча у порівнянні з їх батьками.

Що стосується вмісту у крові гліцину, то він перевершує сумарний вміст всіх досліджуваних амінокислот як у статевозрілих, так і у 1-місячних тварин, оскільки є незамінною амінокислотою та має значні екзогенні та ендогенні джерела. Концентрація аргініну у крові інтактних статевозрілих тварин майже у 10 разів перевищує вміст гуанідинацетату, але у 2,7 рази менше за вміст гліцину. З сечею екскретується у 3,3 рази менше аргініну, ніж гліцину. У крові інтактних 1-місячних щурят вміст аргініну і гліцину значно вищі ніж у статевозрілих тварин, на відміну від концентрації гуанідинацетату, яка суттєво не відрізняється від цього показника у статевозрілих тварин. А ось екскреція аргініну з сечею у щурят значно перевищує цей показник порівняно з їх батьками.

Аналізуючи отримані результати, можна дійти висновку, що функціонально симпато-адреналова та креатинутворююча системи щурят значно слабші, ніж у статевозрілих тварин, а вища

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК
INDEX

- Абраамян К. Г. 26
Агбаш М. О. 67
Аксененко А. В. 32
Алексеєнко А. Г. 20
Алимов Д. Р. 69
Арабаджи Д. Р. 30, 31
Аракелян Л. С. 15
- Бабенко В. С. 47
Баннікова В. Д. 44
Белінська А. А. 55, 69, 71, 78
Бистриця Е. Р. 61
Біднюк В. К. 30, 31, 31
Бондурівська М. Р. 17
Бошина Т. М. 84
Бугаєнко А. Р. 53
Будилко С. Е. 4
Будігай Н. С. 32, 89
Бурлакова А. Ю. 12
- Варава С. В. 30, 31
Вастьянов М. Р. 6, 24
Вастьянов Р. С. 3
Вастьянова Л. Р. 21, 31
Вафді В. 37
Веселовська Є. Ю. 42
Велікова М. Д. 77
Вихрест В. О. 39
Візінська І. Р. 9
Вознесенський М. С. 46
Волкова І. С. 8, 65
Волкова К. О. 40
- Гайдукова А. В. 12
Гамбарян І. Є. 71
Гасанова Г. Б. 72
Гасанова Н. Б. 72
Георгіу О. С. 54
Глібко В. О. 62
Глуценко Є. Є. 14
Гнатівська Д. І. 50
Гончарук М. А. 102
Гордійчук К. О. 35
Горошко М. В. 80
Готко Д. С. 81
- Грабарчук І. М. 3
Громко Є. А. 79
Гусейнова Л. І. 72
- Данилець Д. С. 66
Данілова Г. О. 59
Долгозвяга І. Р. 42
Дондя В. М. 38
Доценко В. В. 11, 29
Дроженко М. В. 68
- Єгоренко О. С. 30, 32
- Зарівняк І. І. 10
Званчук К. Ю. 7
- Іванова А. М. 83
Ільченко А. А. 11
- Кавуненко Н. А. 60
Казани Д. А. 17
Калініченко Е. 47
Каменська С. С. 100
Каріх В. П. 13
Кирилюк А. О. 24
Кисіль К. І. 87
Кір'якова Д. А. 66
Кіриєнко А. В. 16, 100
Климанова О. К. 25, 76
Кобзар Є. С. 72
Коваленко О. Р. 41
Ковтуняк К. С. 45
Козак А. О. 43
Койфман Д. О. 50, 54
Коломієць П. В. 27
Коломійченко Ю. В. 59, 84
Концеба А. А. 83
Коршевнюк А. О. 4, 25, 53
Костенко Г. В. 28
Костіна К. О. 76
Костроміна А. О. 100
Котляр А-Г. 3. 59
Кравцова А. М. 60
Крамар А. М. 70
Крамаренко С. Р. 19
- Крихтенко Д. І. 26
Кузьмін Я. В. 101
Кушнір В. В. 58
Кушнір В. В. 74
- Левіна О. О. 21
Леонова А. О. 65
Лисюк В. Ю. 68
Литвинко Д. В. 28
Лиходід Н. О. 63
Логунова Е. М. 81
Любарец А. 89
Любарець О. В. 51, 87
Любчик В. О. 65
- Максимовський Д. В. 49
Малишева А. С. 5, 73
Мамедов Г. С. 57
Мандражи О. С. 45
Мандриков Т. Д. 26
Маневич М. Д. 5
Матюшенко С. П. 18, 19, 20, 22, 73
Машківська С. О. 102
Меленевська Г. Д. 62
Мийня М. М. 77
Міндак А. О. 7, 51, 88, 100
Міріб'ян Н. С. 64, 100
Моргун А. В. 61
Моргунова Є. О. 77
Муляр В. В. 78, 84
Мунтян А. А. 16
Мурадова К. О. 14
Мякішев О. Є. 55, 103
- Непряхіна Н. О. 82
Нижанківська В. 85
Нігрецкул В. В. 8, 20
Ніц П. М. 21
Новосьолов О. І. 64
- Обруч А. С. 34
Оверчук А. С. 77
Ошурко М. А. 23